

GF Hyldebjerg: Rotte observeret oktober 2022.

Der er observeret en rotte i rækken ved nr. 35 og FORS har været i Hyldebjerg for at reparere en kloakledning ved nr. 42, hvor der havde været et brud så fliserne sank ned. Derfor må vi fra bestyrelsens side gøre opmærksom på problemet og vi gentager nogle af de informationer vi fik fra rottebekæmpelsen i sommeren 2014.

Rotter kan godt lide vand, så baggrunden for tiltagende rotteproblemer i 2014 var en mild vinter, et varmt forår, en varm sommer og generelt et år med for lidt nedbør.

Generelt lever der mange rotter i et kloaksystem og dette behøver som sådan ikke at udgøre et problem, så længe systemet er lukket. Problemet opstår først, når rotterne kommer udenfor kloakkerne og graver gange op til jordoverfladen. Herefter kan de så bevæge sig frit over det hele f.eks. ind folks haver eller direkte ind i deres huse. Rotter kan ikke kravle op ad vægge, men kan nemt kravle op ad rør, idet de blot behøver at stemme sig imod rørets vægge.

Rotter kan f.eks. komme ud af kloaksystemet pga. følgende fejl og mangler i systemet:

1. **Kloakrør**, som er sunket og/eller har givet sig, eller af andre årsager er beskadiget, så der er opstået ridser og huller i rørene, som rotterne kan bruge til at grave sig ud fra. Udover, hvad man kan se direkte under et kloakdæksel, bør **sunkne fliser over et kloakrør** få advarselslamperne til at blinke.

Et sådant brud bør udbedres hurtigst muligt.

2. **Blindstik**, som er kloakrør, der ender blindt kan ligeledes bruges af rotter til at grave sig op i det fri. Sådanne blindstik bør blændes af, dvs. de bør lukkes af med et gitter, så vand, men ikke rotter kan slippe ud.

Når først rotterne er kommet ud af kloaksystemet kan de komme ind i huse ad mange veje, men disse veje bør man holde særligt øje med og i givet fald få lukket:

1. **Nedløbsrør fra tagrenden med huller i**. En rotte kan komme igennem huller på bare 20 mm og er der sådanne huller - eller huller, som vil udvikle sig til en sådan størrelse, bør det aktuelle stykke nedløbsrør straks blive udskiftet eller alternativt blive afspærret via sammenrullet hønsetråd.
2. **Åbne faldrørsudluftninger**. En faldrørsudluftning sørger for at et toilet kan skylle. Den stikker op af taget og har en lille stålhætte på, hvis den er intakt. Hvis denne mangler kan rotter kravle ind ad dem og ind i huset. Der bør således være den korrekte stålhætte på røret eller adgang bør forhindres via hønsetråd.
3. **Uautoriserede** rør i kloaksystemet. Disse ses relativt nemt, men kan også være mere skjulte som f.eks. under en regnvandsbeholder.
4. **Vandlåse**. Vandlåse er normalt uigennemtrængelige for rotter, medmindre disse er defekte. De bør derfor kontrolleres og skulle de helt mangle, bør de installeres.

5. Haven.

Skal holdes ryddelig – se nedenfor.

FORS har pligt til at udbedre skader på kloaksystemets **hovedledninger under stierne**, hvorimod alle installationer på private parceller - herunder stikledninger ind til hovedkloakrøret - er den enkelte husejers ansvar.

Bestyrelsen opfordrer den enkelte husejer til at gennemgå sin ejendom med henblik på de punkter der er nævnt ovenfor og på rottebekæmpelse generelt. Hvis der konstateres problemer, er det vigtigt at de løses snarest.

Der er mere at læse her:

<https://www.bolius.dk/rotter>

<https://havekalenderen.dk/a/rotter-i-haven>

Da der nok er en del der ikke har computer gengives nedenfor nogle uddrag fra de to links.

Forebyg rotter i din have - sådan gør du

Ifølge sundhedsstyrelsen er der tre overordnede grunde til, at din have kan tiltrække rotter. Der er tale om...

- Fodring af fugle
- Hønse- eller anden form for dyrehold
- Nedfaldsfrugt og kompostbunker

Her er der nemlig tale om det helt store tag selv-bord for rotterne. Det betyder ikke, at du ikke længere må fodre fugle, holde husdyr i haven eller kompostere i haven. Det betyder bare, at du skal sikre dig, at der ikke er adgang for rotterne.

Nedfaldsfrugten bør du dog samle op dagligt, for som tidligere nævnt, har rotter en særlig veludviklet lugtesans og de er hurtige til at reagere på den søde, gærede lugt og frugt der ligger frit tilgængeligt på jorden, er nem føde for rotterne.

Desuden bør du være opmærksom på...

- Brændestakke
- Områder med rod
- Åbne regntønder
- Bunker med nedfaldne blade
- Havedam eller vandhuller
- Synkende havefliser

Der befinder sig i eller i umiddelbar nærhed af din have, for rotterne har brug for vand og søger oftest ly et sted i haven, hvor der virker trygt og isoleret og hvor de kan gemme sig. Synkende fliser på terrassen, havegange eller i indkørslen kan være et tegn på, at rotterne graver underjordiske gange, fortrinsvis fra området hvor din kloak befinder sig, til fødestederne i din have.

Værn kompostbunken mod uønsket rottebesøg.

Din kompostbunke kan være en ren rottemagnet - specielt hvis den ligger frit og åbent og hvis du samtidig komposterer andet end haveaffald og utilberedte grøntsagsrester.

Komposterer du for eksempel også forarbejdede madvarer, som kød og tilberedte grøntsager i en åben kompostbunke, er du nærmest sikker på rottebesøg. Du kan være heldig, at andre og mere uskadelige dyr når at spise dine rester før rotterne, men du kan ikke være sikker.

For at undgå et potentielt rotteproblem i din have, bør du anvende en lukket og rottesikret kompostbeholder. I en sådan kan du nemlig sagtens og med fordel kompostere både det tørre haveaffald og det våde, organiske køkkenaffald. En rottesikret [kompostbeholder](#) er udstyret med et tykt og holdbart trådnæt i bunden, som rotterne ikke kan bide sig igennem.

En rottesikret kompostbeholder er ligeledes perfekt til din nedfaldsfrugt og overmodne bær fra dine bærbuske. Begge dele er nemlig noget af det, som rotterne rigtig godt kan lide.

Den enkelte borger skal anmelde det til kommunen, når vedkommende ser en rotte eller bare tegn på en rotte – også selvom det ikke er hjemme hos sig selv.

Enten her:

<https://www.lejre.dk/borger/bolig-og-byggeri/stoj-rog-og-dyr/anmeld-rotter/>

eller via borger.dk (som fører frem til samme link).

eller ring til borgerservice Lejre på 46 46 46 46

Dette nyhedsbrev vil blive lagt ud på vores hjemmeside www.hyldebjerg.dk således at det bliver nemmere for folk med computer/smartphone at følge links.

Hvis der er spørgsmål eller kommentarer er man velkommen til at kontakte bestyrelsen.

Kontaktinfo kommer her:

Poul Rosdahl Jensen, nr. 50, poul.rosdahl.jensen@gmail.com (formand)

Finn Larsen, nr. 26, fl@hyldebjerg.eu (kasserer)

Lis Gertrud Kildsig, nr. 34, fkildsig@post9.tele.dk (næstformand)

Marie Møllenborg, nr. 6, marie@mollenborg.dk

Søren H. Friis, nr. 9, sorenhinckefriis@gmail.com

Gem gerne dette nyhedsbrev sammen med andre vigtige papirer, for det har gyldighed også næste gang der observeres rotter.

Mvh

Bestyrelsen